

## Woordenschat, deel 2

---

In de volgende zinnen is de opdracht: **Maak de zin af. Met een ... kun je ...**  
Het gaat daarbij om het onderstreepte woord.

### Opgave 1

Met een abacus kun je ...

- A berekeningen maken.
- B de tijd meten.
- C het verkeer regelen.
- D verhalen schrijven.

### Opgave 2

Met een kwitantie kun je ...

- A aangeven dat je boodschappen gaat doen.
- B aantonen dat je veel werk gedaan hebt.
- C bewijzen dat je iets betaald hebt.
- D vertellen dat al je aantekeningen kwijt zijn.

### Opgave 3

Met een poster kun je ...

- A een bericht bekendmaken.
- B een e-mail versturen.
- C een som oplossen.
- D een recept uitproberen.

In de volgende opgaven is de vraag: **Welke woorden zeggen het best iets over de betekenis van ...?** Het gaat daarbij om het onderstreepte woord.

### Opgave 4

Welke woorden zeggen het best iets over de betekenis van record?

- A evenement – gezellig
- B goud – enthousiast
- C sport – topprestatie
- D supporter – baan

### Opgave 5

Welke woorden zeggen het best iets over de betekenis van traditie?

- A cultuur – gewoonte
- B gasten – uitnodiging
- C jongeren – creativiteit
- D publiek – show

### Opgave 6

Welke woorden zeggen het best iets over de betekenis van confetti?

- A feest – menukaart
- B haar – decoratie
- C instrument – festival
- D versiering – papiersnippers

In de volgende opgaven is de vraag: **Welk woord past het best op de open plaats?**

### Opgave 7

Met een legitimatiebewijs kun je aantonen...

- A hoe iets werkt.
- B wat er gebeurt.
- C wat iets kost.
- D wie je bent.

### Opgave 8

Een zeer opvliegend persoon is een ...

- A domkop.
- B driftkop.
- C kaaskop.
- D stijfkop.

### Opgave 9

Een puzzel met tekeningen om een woord te vinden is een ...

- A kwartet.
- B raadsel.
- C rebus.
- D verzinsel.

In de volgende opgaven is de vraag: **Wat is het tegengestelde van ...?**  
Het gaat daarbij om het onderstreepte woord.

**Opgave 10**

Wat is het **tegengestelde** van schaarste?

- A minderheid
- B overvloed
- C uitverkoop
- D weelde

**Opgave 11**

Wat is het **tegengestelde** van zwijgen?

- A genieten
- B lachen
- C spreken
- D zuchten

**Opgave 12**

Wat is het **tegengestelde** van uitgebreid?

- A afzijdig
- B beknopt
- C beperkt
- D onvolledig

**Opgave 13**

Wat is het **tegengestelde** van simpel?

- A beperking
- B ingewikkeld
- C uitbundig
- D verschillend

**Opgave 14**

Wat is het **tegengestelde** van twijfelachtig?

- A beleefd
- B ijverig
- C slim
- D zeker

**Opgave 15**

Wat is het **tegengestelde** van uitgeput?

- A uitgepraat
- B uitgeblust
- C uitgelezen
- D uitgerust

## Begrijpend lezen, deel 2

Lees eerst de hele tekst. Kies daarna steeds het stukje dat het best past op de plaats van de streep met een nummer.

### Hoe de beer zijn staart verloor

(Noord-Amerika)

Lang geleden had de beer een mooie, lange staart. Hij vroeg aan iedereen: 'Is mijn staart niet de mooiste staart die u ooit zag?' De mensen vonden hem zeer 1, maar ze waren bang voor zijn grote klauwen en wilden hem niet boos maken. Daarom zeiden ze steeds dat hij de mooiste staart had. Op een koude winterdag ging de beer hongerig naar het meer. De vos zat op het bevroren water. Naast hem lag een groot aantal vissen die hij gevangen had. Hij wist 2 en besloot een list met hem uit te halen.

'Hallo, broer vos,' zei de beer, 'waar heeft u al die vissen vandaan?'

'Ik heb ze door dit gat in het ijs met mijn staart gevangen,' zei de vos.

Hij ging hierna met de beer naar een gat in het ijs en zei: 'Ga nu gewoon zitten en laat jouw staart in het ijs zakken. Als er een vis bijt, zal je dat wel voelen, wacht lang genoeg, dan kan je er alle vissen tegelijk uittrekken.' De vos ging hierna naar huis en nam zijn vissen mee. 'Ik zal meer vissen aan mijn staart krijgen dan jij,' zei de beer trots, 'want mijn staart is 3 die van jou.'

De beer ging zitten en wachtte geduldig.

Uiteindelijk viel hij in slaap.

Later op de dag kwam de vos terug. De beer sliep nog steeds.

De vos schreeuwde toen: 'Hé, beer, er hangen vissen aan jouw staart!' De beer schrok wakker en wilde gaan staan, maar dat ging niet. De vos zei hierop: 'Trek wat harder!' De beer trok en zijn bevroren staart brak af. Het enige wat overbleef was een kleine stomp.

'Mijn staart, mijn staart,' huilde de beer.

De vos vond dit een leuke grap en ging 4 weg.

### Opgave 16

Wat past het best op plaats 1?

- A beleefd
- B eerlijk
- C verwaand
- D verward

### Opgave 17

Wat past het best op plaats 2?

- A dat de beer honger had
- B dat de beer uitgeput was
- C waardoor de beer blij rondliep
- D waarom de beer verwaand deed

### Opgave 18

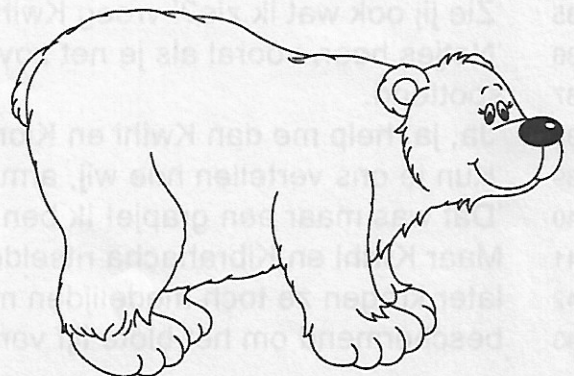
Wat past het best op plaats 3?

- A even lang als
- B lelijker en hariger dan
- C mooier en langer dan
- D net zo groot als

### Opgave 19

Wat past het best op plaats 4?

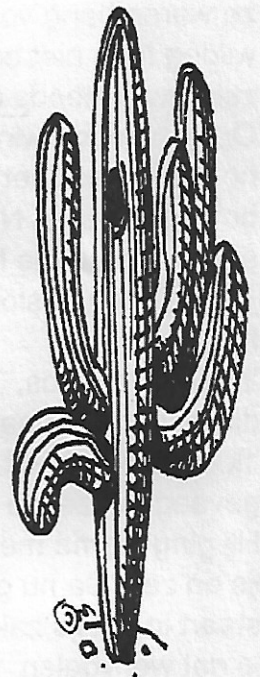
- A boos stampend
- B gillend van jaloezie
- C hard lachend
- D huilend van verdriet



Lees eerst de tekst en maak daarna de opgaven. In sommige opgaven staat na een zin of woord: (r. ...). Dit betekent: zie regel ...

## Koning Cactus

1 Het had lang niet geregend. In de mondi waar anders struiken, planten en onkruid  
2 groeiden was het nu dor en droog. Alle bomen klaagden. Ze hadden zo'n dorst.  
3 Kwihi, de boom, keek zorgelijk. Hij had bijna geen blaadjes meer. Zijn wortels  
4 boorden zich heel diep de grond in op zoek naar water. Maar hoe hij zijn best ook  
5 deed: er was niets! Als het niet gauw ging regenen, dan bleef er niks van hem over.  
6 Een eind verderop stond een cactus verscholen. En opscheppen dat die deed! 'Hmm,  
7 jullie hebben dorst, maar ik? Ik heb mijn buik vol met water. Ik ben  
8 niet zo dik als anders, maar dorst heb ik in ieder geval niet. Ik voel  
9 me als een koning: ik kom niks te kort. Voortaan moeten jullie mij  
10 koning Cactus noemen.' Met overdreven gebaartjes trok hij zijn  
11 groene jas recht, zodat die nog mooier om hem heen sloot.  
12 'Ai Cactus, o neem me niet kwalijk: koning Cactus,' riep Kwihi, kan  
13 je mij en Kibrahacha niet een beetje van dat water geven? We  
14 sterven van de dorst. Als het zo doorgaat, dan is er niemand meer  
15 over om jouw mooie groene jas te bewonderen.'  
16 Koning Cactus trok zijn jas nog eens extra recht en zei: 'Niks ervan!  
17 Dat water is alleen voor mij. Niemand krijgt er een druppel van.'  
18 Die laatste woorden had hij zo hard geschreeuwd dat Geit die net  
19 de mondi inliep, deze ook gehoord had. Geit die erg dorstig en  
20 hongerig was, draaide zijn kop naar alle kanten: 'Wie had dat dan  
21 gezegd?' Lang hoefde hij niet op een antwoord te wachten, want de  
22 stem riep: 'Niet alleen mijn lijf zit vol water, ook mijn armen. Ik zal  
23 het tot de laatste druppel verdedigen met mijn scherpe stekels.'  
24 Opgewonden liep Geit in de richting van het geschreeuw. Ergens  
25 moest een cactus staan: een cactus die zijn honger kon stillen en  
26 zijn dorst lessen. Het water liep hem in de bek. Hij liep in de richting  
27 van het geluid en kwam bij de cactus terecht.  
28 Mekkerend riep Geit al zijn vrienden. Uitgehongerd gingen ze Koning Cactus te lijf.  
29 Gehaast schraapten ze met hun poten zijn prachtjas met stekels van zijn lijf.  
30 Koning Cactus gilte: 'Weg, weg. Ik steek je!' De geiten aten gewoon verder. Welke  
31 stekels? Hij had er niet een meer aan zijn lijf.  
32 'Help, help!' kermde Koning Cactus. Hij voelde hoe hij dunner en dunner werd. Van  
33 zijn prachtige, groene stekeljas was bijna niets meer over. Maar niemand kwam hem  
34 te hulp.  
35 'Zie jij ook wat ik zie?' vroeg Kwihi aan Kibrahacha. 'Onze koning in zijn blootje.'  
36 'Netjes hoor, vooral als je net zoveel bezoek hebt gekregen!' zei Kibrahacha  
37 spottend.  
38 'Ja, ja, help me dan Kwihi en Kibrahacha.' jammerde Koning Cactus. Kwihi vroeg:  
39 'Kun je ons vertellen hoe wij, arme en dorstige donders, een koning moeten helpen?'  
40 'Dat was maar een grapje! Ik ben geen koning. Help mij toch!' zei Koning Cactus.  
41 Maar Kwihi en Kibrahacha ritselden met hun dorre takken en lachten hem uit. Veel  
42 later kregen ze toch medelijden met Koning Cactus en sloegen hun dorre takken  
43 beschermend om het blote lijf van Koning Cactus.



### Opgave 20

Lees: *Kwihi, de ... keek zorgelijk.* (r. 3)

Waarom keek Kwihi zorgelijk?

Hij keek zorgelijk, omdat ...

- A alle bomen aan het klagen waren.
- B een cactus aan het uitdrogen was.
- C er geiten in de mondi rondliepen.
- D het heel lang niet geregend had.

### Opgave 21

Lees: *Voortaan moeten ... Cactus noemen.* (r. 9 t/m 10)

Waarom moet iedereen hem koning Cactus noemen?

- 1 Omdat hij een mooie stekeljas heeft.
  - 2 Omdat hij als enige water heeft.
- A Alleen 1 is goed.
  - B Alleen 2 is goed.
  - C 1 en 2 zijn beide goed.
  - D 1 en 2 zijn beide fout.

### Opgave 22

Welke uitspraak past het beste bij Kwihi en Kibrahacha?

- A Ze zijn eerst vraatzuchtig en daarna bezorgd.
- B Ze zijn eerst opschepperig en daarna beschermend.
- C Ze zijn eerst gemeen en daarna behulpzaam.
- D Ze zijn eerst trots en daarna jaloers.



### Opgave 23

Waarom kon Koning Cactus zich toch niet verdedigen?

- 1 Omdat de geiten zijn stekeljas hadden weggeschraapt.
- 2 Omdat hij verzwakt was door een teveel aan water.

- A Alleen 1 is goed.
- B Alleen 2 is goed.
- C 1 en 2 zijn beide goed.
- D 1 en 2 zijn beide fout.

### Opgave 24

Lees: *Het water ... de bek.* (r. 26)

Waarnaar verwijst hem?

Hem verwijst naar ...

- A Geit.
- B Kibrahacha.
- C Koning Cactus.
- D Kwihi.

### Opgave 25

Wat is het doel van de schrijver met dit verhaal?

Hij wil je ...

- A informeren over de droogte in de mondi.
- B overhalen om zuinig te zijn met water.
- C vermaken met een leuk verhaal over een cactus.
- D waarschuwen voor de stekels van de cactus.

Lees eerst de tekst en maak daarna de opgaven. In sommige opgaven staat na een zin of woord: (r. ...). Dit betekent: zie regel ...

### Nanzi verkleedt zich als Amerikaan

- 1 Het was alweer een tijdje geleden dat Nanzi door listige streken aan eten was gekomen.
- 2 Toen een Amerikaans schip de haven binnenliep, sloot Nanzi, die altijd honger had,
- 3 vriendschap met de kapitein. Zo kreeg hij de hele middag gratis eten en nu had Nanzi de
- 4 kapitein uitgenodigd om bij hem thuis te komen.
- 5 'Wat moeten we met zo'n man,' protesteerde Shi Maria, de vrouw van Nanzi.
- 6 'Hem gastvrij onthalen. Wat anders?' vond Nanzi.
- 7 'Wat moet ik tegen hem zeggen? Ik ken geen Engels,' zei Shi Maria boos.
- 8 'Maar Engels kent jou,' grapte Nanzi.
- 9 'Ik heb hem verteld hoe lekker jij kunt koken. Yes or no?'
- 10 'Ook dat nog, er is niets in huis.' zei Shi Maria.
- 11 'Daar vind je wel wat op,' zei Nanzi vol vertrouwen.
- 12 En hij verliet het huis om drinken te halen en keerde terug als Amerikaan: witte broek,
- 13 felgekleurd hemd en een zonnebril met zwarte glazen.
- 14 'Hello, joe Nanzi waif?'
- 15 'Yes, yes,' stamelde Shi Maria en zij nodigde hem uit om binnen te komen. 'Maak licht!'
- 16 schreeuwde zij zenuwachtig tegen haar kinderen.
- 17 'No, no licht!' beval de Amerikaan. 'Joe no si mai ai siki,' en hij wees op zijn zonnebril.
- 18 Shi Maria haalde opgelucht adem, ze kon bijna alles verstaan: hij had zieke ogen! Dus
- 19 legde zij uit dat Nanzi drinken was gaan halen en dat zij een kip had gekookt.
- 20 'Is troe?' vroeg kapitein Nanzi verrast. 'Troe troe,' zei Shi Maria. Ze was blij dat ze hem
- 21 wéér verstond en zij bracht hem een groot bord eten. De hongerige Amerikaan at alles op
- 22 en stond op. Het speet hem, maar hij kon niet langer op Nanzi wachten. Hij zou morgen
- 23 wel terugkomen. Een kwartiertje later kwam Nanzi thuis.
- 24 'Waar bleef je nou!' gilte Shi Maria. 'Ik sta ook overal alleen voor. Die Amerikaanse
- 25 vriend van jou. Hij is hier een hele kip komen opeten.'
- 26 'Dat is niks,' zei Nanzi. 'Op dat schip van hem zetten ze hele kalkoenen op tafel.'
- 27 'Laat hem dan op dat schip blijven. Ga naar hem toe en zeg dat je morgen niet thuis bent.'
- 28 'Goed, hoor, ik ga morgen wel naar dat schip om dat door te geven.'
- 29 Wie stond de volgende dag weer voor de deur? De kapitein uit Amerika!
- 30 'Waar is Nanzi?' En hij werd nog kwaad ook toen Shi Maria hem vertelde dat Nanzi
- 31 naar zijn schip was gegaan. 'Ik heb hem zo gastvrij ontvangen en wat doet hij? Laat
- 32 hij mij hier op een droogje zitten.' Dat kon Shi Maria niet op zich laten zitten. Of hij
- 33 van eend hield? Mm, eend. Hij wilde het wel proberen.
- 34 De volgende dag had Shi Maria er genoeg van! Maar daar was die Amerikaan weer.
- 35 'Wat heb je vandaag gekookt, waif?' vroeg de Amerikaan zo gauw hij binnen was.
- 36 'Dit!' gilte Shi Maria en zij liet haar tamarindezweep zien.
- 37 'Niet slaan!' riep Nanzi geschrokken uit. 'Mi no Amerikan!' zei Nanzi en trok zijn kleren uit.
- 38 Toen werd Shi Maria pas echt kwaad. Nanzi werd toen zo bang dat hij hard wegrende.



### Opgave 26

Lees onderstaande zinnen.

Wat is waar volgens de tekst?

- 1 Shi Maria kookt drie dagen voor de Amerikaan.
  - 2 De Amerikaan blijft na het eten nog lang zitten.
- A Alleen 1 is goed.  
B Alleen 2 is goed.  
C 1 en 2 zijn beide goed.  
D 1 en 2 zijn beide fout.

### Opgave 27

Dit verhaal bestaat uit vier delen.

Waar begint deel 2?

- A Wat moeten ... van Nanzi. (r. 5)  
B 'Daar vind ... vol vertrouwen. (r. 11)  
C 'Yes, yes ... te komen. (r. 15)  
D 'Waar bleef ... Shi Maria. (r. 24)

### Opgave 28

Lees: *De volgende ... hard wegrende.*

(r. 34 t/m 38)

Wat gebeurt er in dit deel van de tekst?

- 1 Shi Maria had er genoeg van, maar geeft de Amerikaan weer eten.
  - 2 Shi Maria maakt de Amerikaan zo bang dat hij snel weggaat.
- A Alleen 1 is goed.  
B Alleen 2 is goed.  
C 1 en 2 zijn beide goed.  
D 1 en 2 zijn beide fout.

### Opgave 29

Welke zin vat dit verhaal het beste samen?

- A Een Amerikaan heeft honger en gaat bij de familie van Nanzi eten.  
B Een Amerikaan wil graag lekkere kip, eend en tamarinde eten.  
C Shi Maria kan met weinig spullen heel lekker koken.  
D Shi Maria wordt door de hongerige Nanzi voor de gek gehouden.

### Opgave 30

Lees: *Wie stond ... uit Amerika!* (r. 29)

Door wie wordt dit gezegd?

- A De Amerikaan  
B De verteller  
C Nanzi  
D Shi Maria

